

(F)LAG-Miniårsmøde

**Dalum Landbrugsskole
5. maj 2017**

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne

Den Europæiske Union
Den Europæiske Hav- og Fiskerifond

Regeringens landdistriktspolitik & tilbagemelding på regelforenklingsprocessen

v/ Vicedirektør Sigmund Lubanski

Erhvervsministeren og landdistriktspolitikken

Erhvervsministeren og landdistriktspolitikken

- Erhvervsministeren gav et indlæg for ikke så længe siden om regeringens landdistriktspolitik ifm. at Landdistrikternes Fællesråd og Københavns Universitet i samarbejde med Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer afholdt en åben høring om dansk landdistriktspolitik.
- Ministerens hovedbudskaber:
  - Overordnet, at det går godt med at føre initiativerne fra 'Vækst og udvikling i hele Danmark' ud i livet: "Med mere end 120 initiativer øger "Vækst og udvikling i hele Danmark" både mulighederne for vækst og udvikling og gør det samtidig lettere at bo og arbejde i alle dele af Danmark."
  - Der var videre fokus på mulighederne med den ændring af planloven, der blev fremsat i Folketinget i slutningen af januar.

Erhvervsministeren og landdistriktspolitikken

- Ministerens hovedbudskaber (fortsat):
  - Derudover var der to nyheder:
    - Udvalg for levedygtige landsbyer: For at sætte fornyet fokus på at skabe levedygtige landsbyer besluttede forligskredsen bag planlovsaftalen at nedsætte et udvalg for levedygtige landsbyer. Formålet er - med konkrete anbefalinger til omstilling og fornyelse i retning af levedygtige landsbyer – at bidrage til vækst og udvikling i hele Danmark.
Udvalget skal identificere og perspektivere udfordringer og muligheder, og belyse, hvad der karakteriserer landsbyer, som har vist sig levedygtige, herunder landsbyernes indbyggere, tilflyttere og virksomheder osv.
    - Vurdering af lovforslags konsekvenser for landdistrikterne.

Erhvervsministeren og landdistriktpolitikken

- Netop i disse dage foreligger så regeringens regional- og landdistriktpolitiske redegørelse 2017.
- I kapitel 3 beskrives regeringens initiativer på landdistriktsområdet. Initiativerne fokuserer specielt på:
  - Indsatser for erhvervslivet og turisme, herunder prisreduktion på færger til småøerne.
  - Modernisering af planloven
  - Mulighed for at bo og leve i hele Danmark, herunder initiativer for bredbånd og selvkørende biler
  - Udflytning af statslige arbejdspladser.
- I kapitel 4 omtales både LAG- og FLAG-indsatsen samt effekter af LAG-indsatsen i perioden 2007-2013.

Regelforenklingsprocessen (‘20-punkt-listen’)

Regelforenklingsprocessen – historikken

- I. På dialogmødet med (F)LAG-formændene i maj 2016 efterspurgte Troels Lund Poulsen de 3-5 bedste eksempler på regler og procedurer, som LAG'erne samlet set fandt mest belastende, mhp. at ministeren kunne se på, om der var noget at gøre ift. EU.
- II. Koordinationsudvalget præsenterede efter høring af deres bagland en bruttoliste på 20 prioriterede punkter.
- III. På årsmødet i okt. 2016 bad formanden for Koordinationsudvalget om, at alle punkter behandledes.

LAG'ernes tilbagemelding i regelforenklingsprocessen

- De tre topprioriterede emner på listen er:
  - "Rimelige priser" samt tilbud- og udbudsregler (**punkt 1**, med også punkterne 4, 10 og 13)
  - Driftsafregningen og dokumentationskrav (**punkt 2**, men også punkterne 5, 7, 11, 12, 16, 17 og 18)
  - Samarbejdet med Erhvervsstyrelsen (**punkt 3** og punkt 14.

Punkt 1 - Kravet om to underhåndsbud før en ansøgning fremsendes til ERST

Tema: Tilbud/Udbud/Rimelige priser   **Status: Søges gennemført**

- Erhvervsstyrelsen støtter et forslag om, at en revision af tilbudsloven hæver grænsen fra de nuværende 300.000 kr.
- Alternativt har Erhvervsstyrelsen foreslået til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at der indføres en undtagelse for Landdistriktsprogrammet i tilbudsloven.
- Erhvervsstyrelsen arbejder for en ændring af tilbudsloven, således at det blot er EU-reglernes krav om rimelige priser på ansøgningstidspunktet, som skal være opfyldt.

Punkt 4 - Den manglende ret til at vente med at hjemtage tilbud, til man er klar til at gennemføre investeringen

Tema: Tilbud/Udbud/Rimelige priser

Status: Gennemføres ikke

- EU-reglerne fastslår, at vurderingen af rimelige priser skal ske på ansøgningstidspunktet. Der kan på denne baggrund ikke laves om på det pågældende dokumentationskrav.

Punkt 10.1 - At der er sanktioner på op til 10 % over for de, der ikke har fulgt tilbudsloven (ikke EU krav)

Tema: Tilbud/Udbud/Rimelige priser

Status: -

Fsv. angår sanktion for ikke at følge tilbudsloven

- Vedrørende kravet om, at de projekter, vi støtter, skal være i overensstemmelse med gældende EU-ret og national lovgivning er Erhvervsstyrelsen i kontakt med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og støtter en ændring af tilbudsloven ved enten, at grænsen på over 300.000 kr. eks. moms i kontraktsum for, hvornår tilbudsloven er gældende, hæves, eller at der indføres en undtagelse i tilbudsloven for Landdistriktsprogrammet.

Punkt 10.2 - At der er sanktioner på op til 10 % over for de, der ikke har fulgt tilbudsloven (ikke EU krav)

Tema: -

Status: Søges gennemført

Fsv. angår '10 pct.-sanktion' ift. LAG

- Sanktionen fremgår af Kommissionens gennemførelsesforordning 809/2014 til udvikling af landdistrikterne under Landdistriktsprogrammet.
- Ophængt til den forordning er Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1306/2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik.
- Kommissionen har fremsat et forslag om en 'Omnibusforordning', der lægger op til en ændring af den eksisterende finansforordning. Det medfører også en række ændringer i forhold til en række af Miljø- og Fødevarerministeriets basisforordninger, bl.a. i 1306/2013.
- I denne kontekst samarbejder Erhvervsstyrelsen med EM's departement om ændringsforslag ift. både 1306/2013 og 809/2014.

Punkt 13 - At kravet om at konsulenttydelser budgetsat til mere end 50.000 kr. skal i udbud

Tema: Tilbud/Udbud/Rimelige priser

Status: Gennemføres ikke

- EU-reglerne fastslår, at vurderingen af rimelige priser skal ske på ansøgningstidspunktet. Der kan på denne baggrund ikke laves om på det pågældende dokumentationskrav. Der er ikke undtagelser til kravet om dokumentation for rimelige priser, heller ikke når det gælder konsulenttydelser.

Punkt 2 - Krav til dokumentation af kørselsudgifter, der er administrativt tungt (Krak-udskrift og mødedokumentation)

Tema: Driftsafregning

Status: Gennemført delvist

- Dokumentation af kørselsudgifter er det blevet præciseret i driftsvejledningen i marts 2017, jf. afsnit 5.3.4, og der er sammen med en gruppe koordinatore udviklet et skema, som koordinatore og bestyrelsesmedlemmer skal anvende til kørselsregistreringen. Skemaet er lagt på www.livogland.dk.
- Det er i besluttet, at der kun foretages stikprøvekontrol af kørselsregnskabet. Mødeindkaldelser indkaldes ikke, og bilag bestående af fx krak-udskrifter, bliver kun indkaldt, hvis der er en difference i kørselsregnskabet.
- Erhvervsstyrelsen er ved at oprette en mappe for hver (F)LAG, hvor alle grund-oplysninger kan findes, og som sagsbehandler kan tilgå i forbindelse med sagsbehandlingen.

Punkt 7 - Tidsregistrering for koordinatorene giver ikke mening, da driftsvejledningen kan fortolkes forskelligt

Tema: Driftsafregning

Status: Gennemført

- I samarbejde med en gruppe koordinatorene er der blevet udarbejdet en skabelon til tidsregistrering, som alle koordinatorene skal anvende. Skemaet er lagt på www.livogland.dk.
- Tidsregistrering for koordinatorene er det blevet præciseret i driftsvejledningen af marts 2017, jf. afsnit 3.3.
- Tidsregistreringen gælder under alle former for ansættelser – både direkte ansættelse i den lokale aktionsgruppe og som konsulent.

Punkt 12 - At ved anmodning om udbetaling af tilskud sker revision og bilagskontrol i LAG-sekretariatet uden forudgående revision hos egen revisor

Tema: Driftsafregning

Status: Gennemføres

- I stedet for at anmodning om udbetaling sker på baggrund af et revisor-godkendt projektrekskab fokuseres på bl.a. LAG-koordinatorernes uddannelse og opkvalificering med henblik på vejledning af støttemodtagere, et praksisværktøj til egenkontrol hos projektholdere samt den løbende forbedring af vejledning og kommunikation fra LAG-sekretariatets side.
- I den nye tilskudsvejledning er der tre bilag, som fungerer som tjeklister til brug for ansøgere og tilsagnshavere, og som er en hjælp til, hvordan man skal håndtere dokumentationskravene.

Til behandling af punkterne 12, 16 og 17 nedsattes en arbejdsgruppe med deltagelse fra LAG-sekretariatet og LAG-koordinatorerne. Her er det oplyst, at man ikke går efter at vende tilbage til tidligere forvaltningspraksis (fra før okt. 2013) med revision af 17 projektrekskaber.

Punkt 16 - At vi skal indrapportere støtteberettigede drifts-udgifter på et bilag 2 med bilagskopier, når vores regnskab er revisorgodkendt

Tema: Driftsafregning

Status: Gennemføres

- Der arbejdes videre med de løsningsforslag, der kom på bordet i forbindelse med det første møde i den nedsatte arbejdsgruppe mhp. at hjælpe LAG'erne i forhold til deres driftsafregning og skabelsen af større sikkerhed hos LAG'erne omkring driftsdispositioner. Videre ses der på eventuelle yderligere forslag til (del)løsninger.
- Samtidig ses på mulighederne for eventuelt at kombinere og angribe de to regnskabsprocesser mere hensigtsmæssigt, dvs. driftsafregningen pr. 1. marts og foreningsregnskabet pr. 1. juni.

Til behandling af punkterne 12, 16 og 17 nedsattes en arbejdsgruppe med deltagelse fra LAG-sekretariatet og fire repræsentanter for LAG-koordinatorerne. Arbejdsgruppen har i lighed med sin behandling af punkt 12 valgt ikke at fokusere på revisionsspørgsmålet.

Punkt 17 - Proceduren for à conto anmodning og udbetaling/ regulering i forhold til aktuelt forbrug synes unødvendig

Tema: Driftsafregning

Status: Gennemføres ikke

- Den nedsatte arbejdsgruppe har drøftet spørgsmålet, om ikke Erhvervsstyrelsen lige så godt løbende kunne modtage og betale fakturaerne fra de enkelte LAG'er. I lighed med punkt 16 er det fundet, at det, der ønskes, er, at der udtænkes måder til at hjælpe LAG'erne i forhold til deres driftsafregninger, således at fejl og mangler kan minimeres, og der kan skabes større sikkerhed hos LAG'erne omkring driftsdispositioner.

Til behandling af punkterne 12, 16 og 17 nedsattes en arbejdsgruppe med deltagelse fra LAG-sekretariatet og fire repræsentanter for LAG-koordinatorerne. Her er det oplyst, at man ikke går efter at vende tilbage til tidligere forvaltningspraksis (fra før okt. 2013) med revision af projektregnskaber.

Punkt 5 - At de nye regler om besigtigelse er for omfattende og alt for tidskrævende

Tema: Dokumentationskrav

Status: Gennemføres delvist

- Alle dokumenter Erhvervsstyrelsen anvender som arbejdsgrundlag for LAG'erne, revideres og tilpasses i forbindelse med det i gangværende kvalitetssikringsprojekt.
- Besigtigelsesrapporten og instruksen forventes færdiggjort primo juni 2017. Dette foregår i samarbejde med LAG-kordinatorerne.
- Besigtigelsesrapporten revideres i form af slankning, omformuleringer og tilpasninger specifikt til LAG-indsatsen samtidig med, at den fortsat lever op til en forsvarlig besigtigelse, der ikke fremadrettet kan give anledning til kritik fra revisioner. Det sikres, at kravene er enkelt og klart formidlet, samt at de alle er nødvendige og anvendte/kontrollerede.

Punkt 11 - At tilsagnsbreve indeholder for mange irrelevante oplysninger

Tema: Dokumentationskrav

Status: Gennemføres

- Alle dokumenter Erhvervsstyrelsen anvender som arbejdsgrundlag for LAG'erne, revideres og tilpasses i forbindelse med det i gangværende kvalitetssikringsprojekt. Tilsagnsbrevet er omfattet i dette arbejde.
- LAG-sekretariatet vil i samarbejde med LAG'erne se på, om modellen i tilsagnsbrevet er den mest hensigtsmæssige.
- Tilsagnsbrevet forventes færdiggjort primo juni 2017.

Punkt 18 - Beklager at referater, anmodninger mm. skal underskrives af formand og to bestyrelsesmedlemmer, der bor spredt

Tema: Dokumentationskrav

Status: Gennemført

- Muligheden for anvendelse af fuldmagt til fx LAG-koordinatoren, således at denne har mulighed for at underskrive nødvendige anmodninger, referater m.v. på formandens og bestyrelsesmedlemmers vegne, er blevet præciseret over for LAG'erne, jf. driftsvejledningen, afsnit 14.

Punkt 3 - Der efterlyses *common sense* i stedet for den omsiggribende overadministration af reglerne, vi møder hos sagsbehandlere

Tema: Samarbejde

Status: Gennemføres delvist

- Af LAG-kordinatorernes uddybninger er det fremgået, at punktet dækker over en række forhold af meget forskelligartet karakter. Noget er generelt og vedrører implementeringen af administrative regelsæt eller den måde, som styrelsen agerer på. Andet er mere specifikt og må afklares i forhold til konkrete enkeltprojekter. Andet igen skyldes misforståelser.
- Løsningen vurderes derfor at ligge i en tæt og løbende dialog med LAG'erne. Erhvervsstyrelsen lytter gerne, tager forhold op og tilpasser processer i det omfang, det er rimeligt og forsvarligt.

Punkt 14 - At meddelelser, skabeloner og arbejdsværktøjer ikke er skabt i dialog, men sendes utestede ud til stor frustration og merarbejde

Tema: Samarbejde

Status: Gennemført

Det er indarbejdet i ERSTs arbejdsgange,

- at styrelsen automatisk inviterer LAG'erne til skriftlig eller mundtlig dialog i forbindelse med tilpasninger eller ændringer i den administrative styring af LAG-ordningerne,
- at tilpasninger eller ændringer i den administrative styring af LAG-ordningerne automatisk sendes i høring forud for implementering,
- at der i forbindelse med tilpasninger eller ændringer i den administrative styring af LAG-ordningerne automatisk ses på, hvornår ting sættes i kraft, og at LAG'ernes ansøgningsfrister respekteres.

Punkt 15 - At projektscore i PROMIS skal ses ift. de på det besluttende bestyrelsesmøde gældende, og ikke dem ved fremsendelsen

Tema: It

Status: Gennemført

- I forbindelse med lanceringen af en opdateret version af it-systemet PROMIS primo februar 2017, er der kommet et lanceringsbrev og et opslagsværk ud til de lokale aktionsgrupper, hvor det helt konkret forklares, hvordan tingene hænger sammen, og hvordan procedureerne er.
- Der er ligeledes kommet en ny status, 'Betinget tilsagn', som aktionsgrupperne kan vælge at sætte deres projekter i, hvis de gerne vil indstille et projekt, men hvis der er visse betingelser, der skal være opfyldt inden det går videre til Erhvervs-styrelsen. På denne måde kan et projekt indstilles i den samme runde, som det er ansøgt, men efter styrelsens indstillingsfrist.

Punkt 19 - At PROMIS blev udbygget til et CRM*/sagsbehandlingssystem, så al relevant kommunikation mellem ERST, LAG og projektholder lå her

Tema: It

Status: Gennemføres delvist

- Erhvervsstyrelsen tager en dialog med koordinatorene om tankerne bag og rammerne for ansøgnings- og evalueringsværktøjet PROMIS samt om styrelsens muligheder som delegeret organ.
- Videre identificeres i fællesskab med LAG'erne mulige forbedringer, som Erhvervsstyrelsen på sigt kan arbejde videre med inden for rammerne af styrelsens digitaliseringsdagsorden, og som vil betyde, at mere kan foregå via PROMIS alene.

*CRM = Customer Relationship Management

Punkt 6 - Problemer ved aktindsigtssager, da LAG ikke har journalpligt, og det derfor er administrativt tungt

Tema: Generelt

Status: Gennemført

- Erhvervsstyrelsen har præciseret proceduren for aktindsigtssager i driftsvejledningen af marts 2017 og udarbejdet et standardbrev, som LAG'erne kan anvende.
- Erhvervsstyrelsen vejleder og hjælper i de sager, hvor styrelsen er i besiddelse af dokumenterne, og hvis der fx bliver spurgt til lister over flere sager.

Punkt 8 - For få ressourcer (for lidt service) i LAG-sekretariatet primært affødt af revision af sager fra den gamle LAG periode

Tema: Generelt

Status: Gennemføres delvist

- Mulighederne for (F)LAG-administrationen er underlagt Finanslovens rammer for området.
- Kommissionens LEADER-revision i november 2015 i kølvandet på ressortomlægningen fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har været tyngende for LAG-administrationen i kølvandet på ressortomlægningen.
- Netop kvalitetssikringsprojektet og mange øvrige tiltag skal frigive ressourcer centralt.

Punkt 9 - At vi udsættes for ekstra administrative opgaver samtidig med at programmet beskæres

Tema: Generelt

Status: Gennemføres delvist

- Råderummet for LAG'ernes driftsudgifter er underlagt Finanslovens rammer for området – og de økonomiske rammer for LAG-indsatsen er blevet beskåret.
- Ressortomlægningen fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og Kommissionens LEADER-revision i november 2015 har betydet, at en række administrative krav til en forsvarlig forvaltning af fondsmidlerne skulle præciseres og strammes op.
- Netop kvalitetssikringsprojektet og mange øvrige tiltag skal frigive ressourcer lokalt, fordi de gerne skulle resultere i, at administrationen bliver mere effektiv, mere forståelig, enklere og derfor også væsentlig hurtigere.

Punkt 20 - At sagsbehandlingsprocedurer og regeladministration egner sig til "anskaffelsesprojekter" men ikke til agile projekter, som vi helst støtter

Tema: Generelt

Status: Gennemføres delvist

Erhvervsstyrelsen melder ud, at:

- Der i vejledningen omkring de mere agile projekter i LAG'ernes portefølje fokuseres på planlægningen af de overordnede formål og rammer i projektet.
- Styrelsen står til rådighed for en tættere dialog med koordinatorene omkring de mere agile projekter i LAG'ernes portefølje.
- Styrelsen er imødekommende over for projektændringer, så længe de fremmer det oprindelige formål med projektet.
- Styrelsen ser på muligheden for at etablere kompetenceudvikling fokuseret mod styring af agile projekter.

'20-punkt-listen'

Nr.	PROBLEM/FORSLAG	STATUS FOR FORENKLINGER		
		A1: Gennemført A2: Gennemføres A3: Søges gennemført	B1: Gennemført delvist B2: Gennemføres delvist B3: Søges gennemført delvist	C: Gennemføres ikke
1	Kravet om to underhåndstilbud på ansøgningstidspunktet	A3		
2	Kravet til dokumentation af kørselsudgifter		B1	
3	Common sense i stedet for omsiggribende overadministration		B2	
4	Manglende ret til at vente med at hjemtage tilbud			C
5	Nye regler om besigtigelse - for omfattende og tidskrævende		B2	
6	Problemer ved aktindsigtssager	A1		
7	Tidsregistreringen for koordinatorene giver ikke mening	A1		
8	For få ressourcer i LAG-sekretariatet		B2	
9	Ekstra administrative opgaver samtidig med beskæring			C
10	Sanktioner på op til 10% hvis tilbudsloven ikke følges	A3		
11	Tilsagnsbrevets væld af irrelevant information	A2		
12	Anmodning om udbetaling af tilskud uden forudgående revision	A2		
13	Kravet om udbud af konsulentydelse over 50.000 kr.			C
14	At meddelelser, skabeloner, arbejdsværktøjer ikke er skabt i dialog	A1		
15	Projektscore i PROMIS ift. de på det besluttende bestyrelsesmøde gældende	A1		
16	At støtteberettigede driftsudgifter skal indrapportere på et bilag 2 inkl. kopier	A2		
17	At aconto-anmodning og udbetaling/regulering ift. aktuelt forbrug synes unødvendig			C
18	At referater, anmodninger mm. skal underskrives af formand og to bestyrelsesmedlemmer	A1		
19	At PROMIS blev udbygget til et CRM/sagsbehandlings-system		B1	
20	At sagsbehandlingsprocedurer og regeladministration ikke egner sig til agile projekter		B2	

Hvad sker der herfra?

- Halvårlig opfølgning på projekt- og driftsvejledningen samt arbejdsgrundlaget (skabeloner til breve og skemaer):
  - Repræsentanter for (F)LAG'erne og for LAG-sekretariatet mødes og drøfter indkomne forslag til tilretninger m.v.
- Den fortsatte indsats ift.
  - Tilbudsloven
  - '10 pct.-sanktionen'.

- og yderligere fremadrettet fokus

- ❑ Strømlinet administration af (F)LAG-ordningerne, hvor midlerne kommer ud at arbejde
- ❑ Opfyldelse af resultatmål på (F)LAG-ordningerne:
  - Sagsbehandlingstid på maksimalt 40 arbejdsdage fra en ansøgning om tilsagn indstilles til LAG-sekretariatet
  - Fælles mål for sagsbehandlingstiden inklusive sagsbehandlingen i (F)LAG'erne
- ❑ Synergier på tværs i forhold til:
  - Landdistrikskontoret (regeringens landdistriktspolitik)
  - Silkeborg (Regional- og Socialfondsadministrationen)
  - Andre medlemsstaters (F)LAG-administrationer

TAK FOR ORDET